

അധ്യായം 4

സാമൂഹ്യനീതി (SOCIAL JUSTICE)

അവലോകനം

സ്നേഹത്തിന്റെ വിവിധ അർത്ഥങ്ങൾ എന്തെന്ന് വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തപ്പോഴും അതിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്നത് എന്തെന്ന് നമുക്ക് മനസിലാക്കാനാകും. അതുപോലെ തന്നെ നീതി (Justice) എന്നത് നമുക്ക് കൃത്യമായി നിർവചിക്കാൻ കഴിയാത്തപ്പോഴും അതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് എന്താണെന്ന് നമുക്ക് തിരിച്ചറിയാനാകും. ആ അർത്ഥത്തിൽ നീതി ഏറെക്കുറെ സ്നേഹം പോലെ തന്നെയാണ്. സ്നേഹവും നീതിയും അവയുടെ പ്രയോക്താക്കളിൽ നിന്നും ഉൽക്കടമായ പ്രതികരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. സ്നേഹത്തെപ്പോലെ നീതിയേയും ആരും വെറുക്കുന്നില്ല. തനിക്ക് നീതി ലഭ്യമാകണം എന്നതുപോലെ ഒരു പരിധി വരെ മറ്റുള്ളവർക്കും അത് ലഭിക്കണമെന്ന് ഓരോരുത്തരും ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സമൂഹത്തിലെ പരസ്പരം അറിയാവുന്ന കുറച്ചു വ്യക്തികൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിലെ ഘടകമാണ് സ്നേഹമെങ്കിൽ നീതിയാകട്ടെ അതിൽ നിന്നും വിഭിന്നമായി നമ്മുടെ സാമൂഹികജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ്. നമ്മുടെ സാമൂഹികജീവിതം പിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതും പൊതു സമ്പത്തും സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും സമൂഹത്തിലെ മറ്റംഗങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള തത്വമാണ് നീതി. നീതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചോദ്യങ്ങൾക്ക് രാഷ്ട്രീയത്തിൽ അതിവ്യക്തമായാണ് ഉത്തരം.

ഈ അധ്യായത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ മനസിലാക്കാൻ കഴിയും.

- വിവിധകാലഘട്ടങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്ത സമൂഹങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവച്ച നീതിയെ സംബന്ധിച്ച തത്ത്വങ്ങൾ.
- വിതരണാരമകനീതി (Distributive Justice) എന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്ന്.
- നീതിപൂർവമായ സമൂഹം എന്നത് എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും താല്പര്യങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും യുക്തിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രതിരോധിക്കാൻ കഴിയുന്നതുമായിരിക്കണം എന്ന ജോൺ റോൾസിന്റെ വാദം ചർച്ച ചെയ്യുക

4.1 എന്താണ് നീതി (WHAT IS JUSTICE)

നീതിയെ വിവിധതരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എല്ലാ സംസ്കാരങ്ങളും പാരമ്പര്യങ്ങളും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചോദ്യങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി, പൗരാണികഭാരതസംസ്കാരം നീതിയെ ധർമ്മവു (Dharma)മായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയാണ് കണ്ടിരുന്നത്. ധർമ്മത്തെ അല്ലെങ്കിൽ നീതിയിലധിഷ്ഠിതമായ ഒരു സാമൂഹികക്രമത്തെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുക എന്നതായിരുന്നു രാജാവിന്റെ പ്രഥമമായ ഉത്തരവാദിത്വം. തിന്മ ചെയ്യുന്നവരെ ശിക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും നന്മ ചെയ്യുന്നവർക്ക് പാരിതോഷികം നൽകിയും രാജാവ് നീതി നടപ്പിലാക്കണം എന്ന് പ്രശസ്ത ചൈനീസ്തത്വചിന്തകനായ കൺഫ്യൂഷ്യസ് വാദിച്ചിരുന്നു. ബി. സി. നാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഏഥൻസ് (Greece)ലെ തത്ത്വചിന്തകനായ പ്ലേറ്റോ നീതിയുടെ പ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് തന്റെ പുസ്തകമായ 'ദി റിപ്പബ്ലിക്'ൽ (The Republic) ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അവർപറയുന്നു. 'സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ നീതി പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ് ശരി, അതുതന്നെയാണ് നന്മ, എന്നാൽ തിന്മയാണ് നന്മയെക്കാൾ കൂടുതൽ. മനുഷ്യൻ രണ്ടും (നന്മയും തിന്മയും) പ്രവർത്തിക്കുകയും അനീതിക്ക് വിധേയമാകുകയും നന്മയും തിന്മയും അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഒന്നിനെ ഒഴിവാക്കി ഒന്നിനെ മാത്രം സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയണമെന്നില്ല. അവർ ചിന്തിക്കുന്നു; അവരുടെ ഇടയിൽ നല്ല യോജിപ്പ് ഉണ്ടാകണം. പരസ്പരധാരണയിലൂടെ ചട്ടങ്ങളും മറ്റുനിയമങ്ങളും ഉയർന്നുവന്നാലും, നിയമപ്രകാരം ക്രമീകരിച്ച അഥവാ നീതിയുക്തവും ശരിയുമാണ് അത്. (ഗ്ലൂക്കോൺ 'ദി റിപ്പബ്ലിക്' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ സോക്രട്ടീസിനോട്)

സോക്രട്ടീസും അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുവസുഹൃത്തുക്കളായ ഗ്ലൂക്കോണും അഡയ്മെന്റസും തമ്മിലുള്ള ദീർഘമായ സംഭാഷണത്തിലൂടെ നമ്മൾ എന്തുകൊണ്ട് നീതിയെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടണം എന്ന് ഇതിൽ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് നീതിമാന്മാരായിരിക്കണം എന്ന് കൂടി ഈ ചെറുപ്പക്കാർ സോക്രട്ടീസിനോട് ചോദിക്കുന്നു. സമൂഹത്തിൽ പലപ്പോഴും നീതി പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെക്കാൾ കൂടുതൽ ഭേദപ്പെട്ട അവസ്ഥയിൽ എത്തിച്ചേരുന്നത് അനീതി പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണ് അവർ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. സ്വന്തം താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിയമങ്ങൾ വളച്ചൊടിക്കുന്നവരും നികുതി നൽകാത്തവരും നൂണയൻമാരും വഞ്ചകരുമാണ് നീതിമാൻമാരെക്കാളും സത്യസന്ധൻമാരെക്കാളും മിക്കപ്പോഴും വിജയിച്ചുകാണുന്നത്. പിടിക്കപ്പെടാതിരിക്കാൻ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള വിധത്തിൽ അനീതി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതാണ് നീതിമാനായിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതെന്ന് തോന്നിപ്പിക്കും. ഇത്തരത്തിൽ അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരെ ഇപ്പോൾപ്പോലും നിങ്ങൾക്ക് സമൂഹത്തിൽ കാണാനാകും.

എല്ലാവരും അനീതി പുലർത്തുന്നവരും സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നിയമങ്ങളെ വളച്ചൊടിക്കുന്നവരുമാണെങ്കിൽ ആർക്കും അനീതിയിലൂടെ നേട്ടമുണ്ടാക്കാനാവില്ല എന്ന് സോക്രട്ടീസ് ഈ യുവാക്കളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു. ആരും സുരക്ഷിതരാവില്ല എന്ന് മാത്രമല്ല ഇത് എല്ലാവർക്കും ദോഷം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ നമ്മുടെ ദീർഘകാലനേട്ടങ്ങൾക്ക് നിയമങ്ങൾ അനുസരിക്കുകയും നീതിമാനായിരിക്കുകയും മാണ് വേണ്ടത്. നീതിമാനായിരിക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം നീതി എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതിലൂടെ കഴിയുമെന്ന് സോക്രട്ടീസ് വ്യക്തമാക്കുന്നു. എല്ലാവരുടെയും ക്ഷേമത്തിലും ഐശ്വര്യത്തിലുമാണ് നീതി കുടികൊള്ളുന്നതെന്നും മറിച്ച് സുഹൃത്തുക്കളുടെ നന്മയും, സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതും ശത്രുക്കളുടെ നാശവും മല്ല നീതികൊണ്ടർത്ഥമാക്കുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം വിശദീകരിക്കുന്നു. ഒരു ഡോക്ടർ തന്റെ രോഗിയുടെ സുഖത്തിൽ താൽപരനായിരിക്കുന്നതുപോലെ നീതിമാനായ ഒരു ഭരണാധികാരി അഥവാ ഗവൺമെന്റ് തന്റെ പ്രജകളുടെ ക്ഷേമത്തിൽ തല്പരരായിരിക്കണം. എല്ലാവരുടെയും ക്ഷേമം ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്നതിൽ ഒരോരുത്തർക്കും അവർക്ക് അർഹമായത് നൽകുക എന്ന തത്വം കൂടി അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വർത്തമാനകാലസങ്കല്പം പ്രധാനമായും ഉൾക്കൊള്ളുന്നത് ഓരോ വ്യക്തിക്കും അവൻ അർഹമായത് നൽകുക എന്ന തത്വം തന്നെയാണ്. എന്നിരുന്നാലും ഓരോരുത്തർക്കും അർഹതപ്പെട്ടതെന്താണെന്ന കാര്യത്തിൽ പ്ലേറ്റോയുടെ കാലത്തിൽ നിന്നും ഇന്ന് ഏറെ വ്യത്യാസം വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇന്ന് നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ സങ്കല്പം ഒരു മനുഷ്യൻ എന്ന നിലയിൽ ഓരോരുത്തർക്കും അർഹതപ്പെട്ടതെന്താണെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തോട് ഏറെ ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യനിൽ അന്തസ്സ് കുടികൊള്ളുന്നു എന്ന് ജർമൻ തത്ത്വചിന്തകനായ ഇമ്മാനുവേൽ കാന്റ് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എല്ലാവർക്കും അന്തസ്സ് ലഭ്യമാകുകയാണെങ്കിൽ ഓരോരുത്തർക്കും അർഹതപ്പെട്ടത് അവരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാനും കഴിവുകൾ വികസിപ്പിക്കുവാനും ഉള്ള അവസരമാണ്. എല്ലാവർക്കും അർഹതപ്പെട്ടത് നൽകുവാനും തുല്യപരിഗണന നൽകുവാനും നീതി എന്ന സങ്കല്പം നമ്മോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

തുല്യരോട് തുല്യപരിഗണന (Equal Treatment For Equals)

എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കും തുല്യപ്രധാന്യമുണ്ട് എന്ന കാര്യത്തിൽ ആധുനികസമൂഹത്തിൽ അഭിപ്രായയൊക്കെമുണ്ട്. എങ്കിലും ഓരോരുത്തർക്കും അവൻ/അവൾക്ക് അർഹതപ്പെട്ടത് എങ്ങനെ നൽകാം എന്ന് തീരുമാനിക്കുക അത്ര ലളിതമല്ല. ഇത് സംബന്ധിച്ച് വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ധാരാളം തത്വങ്ങൾ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. തുല്യരോട് തുല്യപരിഗണന എന്ന തത്ത്വമാണ് അതിലൊന്ന്. മനുഷ്യരെന്ന നിലയിൽ എല്ലാവരും ചില സവിശേഷതകൾ പങ്കുവയ്ക്കുന്നതായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ അവർ തുല്യാവകാശങ്ങളും തുല്യപരിഗണനകളും അർഹിക്കുന്നു. പൗരാവകാശങ്ങളായ ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും സ്വത്തിനുമുള്ള അവകാശം, രാഷ്ട്രീയ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളിയായെന്നതിന് ജനങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന വോട്ടവകാശം പോലുള്ള രാഷ്ട്രീയ അവകാശം, സമൂഹത്തിലെ മറ്റ് അംഗങ്ങളോടൊപ്പം അനുഭവിക്കാൻ കഴിയുന്ന അവസരം സമത്വം പോലുള്ള സാമൂഹിക അവകാശങ്ങൾ

തുടങ്ങിയവ ഇന്ന് മിക്ക ഉദാര ജനാധിപത്യരാജ്യങ്ങളും അനുവദിക്കുന്ന പ്രധാന അവകാശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

തുല്യാവകാശങ്ങളെക്കൂടാതെ തുല്യരോട് തുല്യപരിഗണന എന്ന തത്വം വർഗം, മതം, വംശം, ലിംഗം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യാതൊരു വിവേചനവും പാടില്ല എന്ന് കൂടി നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ജനങ്ങളെ വിലയിരുത്തേണ്ടത് അവരുടെ തൊഴിലിന്റേയും പ്രവൃത്തികളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം അല്ലാതെ അവർ ഏത് വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാകരുത്. അതിനാൽ വ്യത്യസ്തജാതിക്കാരായ രണ്ടുപേർ ഒരേ ജോലി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, അത് കരിങ്കല്ലടയ്ക്കലോ, പിസ്റ്റാ വിതരണം ചെയ്യലോ എന്താകട്ടെ, അവർക്ക് ഒരേ പ്രതിഫലമാണ് നൽകേണ്ടത്. ഒരേ ജോലി ചെയ്യുന്ന രണ്ടുപേരിൽ ഒരാൾക്ക് നൂറുരൂപയും മറ്റൊരു ജാതിയിൽപ്പെട്ടയാൾക്ക് അക്കാലത്താൽ 75 രൂപയും ആണ് പ്രതിഫലം നൽകുന്നത് എങ്കിൽ അത് തെറ്റും നീതികരിക്കാനാകത്തക്കതുമാണ്. അതുപോലെ തന്നെ ഒരേ സ്കൂളിൽ ഒരേ തസ്തികയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന അധ്യാപകന് അധ്യാപികയേക്കാൾ കൂടുതൽ ശമ്പളം നൽകുന്നുവെങ്കിൽ അത് അനാസ്തയം തന്നെയാണ്.

ആനുപാതികനീതി (Proportionate Justice)

എന്നിരുന്നാലും തുല്യപരിഗണന എന്നതുമത്രമല്ല നീതിയുടെ ഒരേ ഒരു തത്വം. എല്ലാവരേയും തുല്യരായി പരിഗണിക്കുക എന്നത് അനീതിയാണെന്ന് നമുക്ക് തോന്നുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും ഉണ്ടാകാം. ഒരേ സ്കൂളിൽ ഒരേ പരീക്ഷയെഴുതിയവർ എന്ന കാരണത്താൽ എല്ലാവർക്കും ഒരേ മാർക്ക് നൽകിയാൽ നിങ്ങളുടെ പ്രതികരണം എന്തായിരിക്കും? ഉത്തരങ്ങളുടെ മികവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും സാധ്യമാണെങ്കിൽ അതിന് അവർ എടുത്ത പരിശ്രമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും, മാർക്ക് നൽകുന്നതാണ് കൂടുതൽ ഉചിതവും നല്ലതുമെന്ന് നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ചിന്തിക്കുന്നുണ്ടാവും. മറ്റൊരു രീതിയിൽ പറഞ്ഞാൽ എല്ലാവർക്കും തുല്യാവകാശമെന്ന അടിസ്ഥാനരേഖയിൽ നിന്ന് തുടങ്ങിയാൽ പിന്നീട് ഓരോരുത്തരുടെയും പ്രയത്നത്തിന്റെ അളവും മേന്മയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി അതിന് ആനുപാതികമായ പ്രതിഫലം നൽകുക എന്നതാണ് നീതികൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. തുല്യജോലിക്ക് തുല്യപ്രതിഫലം ആണ് ലഭിക്കേണ്ടതെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല എങ്കിലും ഓരോ ജോലിക്കും വേണ്ടിവരുന്ന അധ്വാനം, വൈദഗ്ദ്ധ്യം, അപകടസാധ്യത തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് വ്യത്യസ്ത പ്രതിഫലം നൽകുന്നതാണ് കൂടുതൽ ശരിയും നീതിയുക്തവും. ഈ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നോക്കിയാൽ നമ്മുടെ സമൂഹത്തിലെ ചില തൊഴിലാളികൾക്ക് അവർ അർഹിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നില്ല എന്ന് കാണാം. ഖനിയിൽ പണിയെടുക്കുന്നവർ, വിദഗ്ദ്ധതൊഴിലാളികൾ, സമൂഹത്തിന് ആവശ്യമുള്ള അപകടകരമായ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പോലീസുകാരെപ്പോലെയുള്ള പ്രൊഫഷണലുകൾ എന്നിവർക്ക് മറ്റുപലർക്കും ലഭിക്കുന്ന പ്രതിഫലവുമായി താരതമ്യം ചെയ്തുമനോഹരമാണ് അർഹിക്കുന്നത് കിട്ടുന്നില്ല എന്ന്

കാണാം. സമൂഹത്തിൽ നീതി ലഭിക്കുന്നതിന് തുല്യപരിഗണന എന്ന തത്വവും ആനുപാതികത എന്ന തത്വവും തമ്മിലുള്ള ഒരു സന്തുലനം അനിവാര്യമാണ് എന്ന് കാണാം.

പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾ അംഗീകരിക്കൽ (Recognition of Special Needs)

പ്രതിഫലങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ചുമതലകൾ വിതരണം ചെയ്യുമ്പോൾ ജനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകാവശ്യങ്ങൾ കൂടി തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പ്രവർത്തിക്കണം എന്നതാണ് സമൂഹത്തെ പരിഗണിക്കുമ്പോഴുള്ള നീതിയുടെ മൂന്നാമത്തെ തത്വം. സാമൂഹിക നീതിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായി ഇതിനെ കാണണം. സമൂഹത്തിലെ അംഗങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപരവിയുടെയും അവകാശങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങളെ മുഴുവൻ തുല്യരായി കാണണമെന്ന് നീതിയുടെ ഈ തത്വം ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ ജനങ്ങൾ തമ്മിൽ വിവേചനം ഇല്ലെന്ന തുകൊണ്ടോ അവരുടെ അധ്വാനത്തിന് ആനുപാതികമായി പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടോ സമൂഹത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ മറ്റു കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം തുല്യത ലഭിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അല്ലെങ്കിൽ ആ സമൂഹം മൊത്തം നീതിയുക്തമാണെന്ന് കരുതാനാവില്ല. ചിലരുടെ പ്രത്യേകാവശ്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നു എന്നത് എല്ലാവരെയും തുല്യമായി പരിഗണിക്കുക എന്ന തത്വത്തിന് എപ്പോഴും വിരുദ്ധമാകണമെന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ തുല്യരോട് തുല്യപരിഗണന എന്ന തത്വത്തിൽ ചില പ്രധാന സാഹചര്യങ്ങളിൽ തുല്യരല്ലാത്തവരെ വ്യത്യസ്തമായി പരിഗണിക്കണം എന്ന കാഴ്ചപ്പാടുകൂടി ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

നമുക്ക് ചിന്തിക്കാം

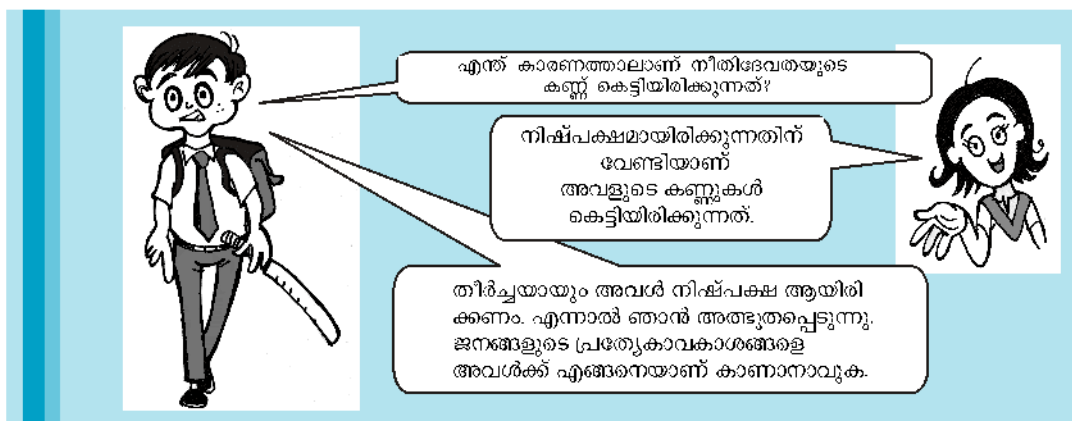

താഴെപ്പറയുന്ന സന്ദർഭം പരിശോധിച്ച് അവ നീതി തന്നെയോ എന്ന് ചർച്ചചെയ്യുക. നിങ്ങളുടെ വാദമുഖങ്ങളെ സാധൂകരിക്കാൻ ഉപയോഗിച്ച ഒരോ പ്രശ്നത്തിലെയും നീതിയുടെ തത്വം ചർച്ചചെയ്യുക.

- കാഴ്ചക്കുറവുള്ള സുരേഷ് എന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്ക് കണക്ക് പരീക്ഷ എഴുതാൻ മൂന്നു മണിക്കൂറിനു പുറമെ 30 മിനിട്ട് കൂടി നൽകുന്നു. അതേ സമയം മറ്റു കുട്ടികൾക്ക് മൂന്നു മണിക്കൂർ മാത്രം.
- ഗീത മുടന്തിയാണ് നടക്കുന്നത്. കണക്കുപരീക്ഷ എഴുതിത്തീർക്കാൻ മൂന്ന് മണിക്കൂറും മൂപ്പത് മിനിറ്റും നൽകാൻ ടീച്ചർ ആലോചിക്കുന്നു.
- ക്ലാസിൽ പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ ആത്മവിശ്വാസം ഉയർത്താൻ വേണ്ടി ടീച്ചർ അവർക്ക് ഗ്രേസ് മാർക്ക് നൽകുന്നു.
- വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വ്യത്യസ്തമായ കഴിവുകളെ പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ഒരു പ്രൊഫസർ വ്യത്യസ്തമായ ചോദ്യങ്ങൾ നൽകുന്നു.
- സ്ത്രീകൾക്ക് പാർലമെന്റിൽ 33% സംവരണം അനുവദിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശമുണ്ട്.

പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ അവശത അനുഭവിക്കുന്നവരെ ചില പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ മറ്റുള്ളവർക്ക് തുല്യമായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. അങ്ങനെയുള്ളവർ പ്രത്യേകസഹായം അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഏതു തരത്തിലുള്ള അസമത്വങ്ങളാണ് പ്രത്യേകസഹായത്തിന് പരിഗണിക്കേണ്ടത് എന്ന കാര്യം അത്ര എളുപ്പത്തിൽ യോജിപ്പിലെത്താൻ കഴിയുന്നതല്ല. ശാരീരികാവശതകൾ, പ്രായം ആരോഗ്യപരിരക്ഷ, നല്ല വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അഭാവം മുതലായ ഘടകങ്ങൾ പ്രത്യേക പരിഗണനയ്ക്കുള്ള മാനദണ്ഡമായി പലരാജ്യങ്ങളും അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരവും ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളും ഉള്ളവരോടൊപ്പം ആരോഗ്യകരവും ഫലപ്രദവുമായ ജീവിതം നയിക്കാൻ വേണ്ടുന്ന അടിസ്ഥാനപരമായ കാര്യങ്ങൾ പോലും ഇല്ലാത്തവരെ തുല്യരായി കണ്ടാൽ ഫലം അനീതിനിറഞ്ഞ ഒരു സമൂഹമായിരിക്കും. അതൊരിക്കലും സമത്വപൂർണ്ണമോ നീതിപൂർവ്വമോ ആയ ഒരു സമൂഹം ആയിരിക്കുകയില്ല. നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ നല്ലവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവസരം ലഭിക്കാതെ, ആരോഗ്യപരിരക്ഷ തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ജാതി അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സാമൂഹികവിവേചനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗക്കാർക്ക് ഗവൺമെന്റ് ജോലികൾക്ക് സംവരണവും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവേശനത്തിന് ആനുകൂല്യപങ്കും ഭരണഘടന അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തുല്യർക്ക് തുല്യപരിഗണന വൈദഗ്ധ്യവും അധ്വാനത്തിന്റെ തോതുകളും അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്രതിഫലവും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും പരിഗണിക്കൽ, അർഹിക്കുന്നവർക്ക് സാമാന്യജീവിതനിലവാരവും തുല്യ അവസരങ്ങളും നൽകൽ എന്നിങ്ങനെ നാം ചർച്ചചെയ്ത നീതിയുടെ മൂന്നു തത്വങ്ങൾ സമന്വയിപ്പിച്ച് നടപ്പാക്കാൻ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പലപ്പോഴും ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാവാറുണ്ട്. തുല്യപരിഗണന എന്ന തത്വം പിന്തുടരുകയാണെങ്കിൽ അതുകൊണ്ട് തന്നെ കഴിവിന് അർഹിക്കുന്ന പ്രതിഫലം കിട്ടാതെ വരാം. കഴിവിനുമാത്രം

പ്രതിഫലം എന്ന നീതിയുടെ തത്ത്വത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിയാൽ പോഷകാഹാരം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ അപര്യാപ്തമായ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനങ്ങൾക്ക് അത് ദോഷമായിത്തീരും. രാജ്യത്തെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾ അവർ ഊന്നൽ നൽകുന്ന നീതിയുടെ തത്ത്വം ഏത് എന്നതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വ്യത്യസ്തനയങ്ങളെ അനുകൂലിക്കും. നീതിനിഷ്ഠമായ ഒരു സമൂഹം സമാപിക്കുന്നതിന് വ്യത്യസ്ത നീതിതത്ത്വങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും അനുരഞ്ജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ഗവൺമെന്റിന്റെ ചുമതലയാകുന്നു.

4.2 നീതിപൂർവമായ വിതരണം (JUST DISTRIBUTION)

സമൂഹത്തിൽ സാമൂഹികനീതി ആർജ്ജിക്കുന്നതിന് വ്യക്തികളെ നിഷ്പക്ഷമായും നീതിപൂർവമായും പരിഗണിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ഗവൺമെന്റ് നടപ്പിലാക്കിയാൽ മാത്രം പോര, മറിച്ച് രാജ്യങ്ങൾ, വിവിധവിഭാഗങ്ങൾ, സമൂഹത്തിലെ വ്യക്തികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വ്യത്യസ്തവിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ സാധനങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും (goods and services) നീതിപൂർവമായ വിതരണം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം. ഒരു സമൂഹത്തിൽ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായ അസമത്വം നിലനിൽക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവിടെയുള്ള പൗരന്മാരെ ഒരു സമത്വതലത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനുവേണ്ടി ചില പ്രധാനപ്പെട്ട വിഭവങ്ങളെ പുനർവിതരണം നടത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. സമൂഹത്തിൽ നിയമങ്ങളുടെയും നയങ്ങളുടെയും കാര്യത്തിൽ തുല്യപരിഗണന നൽകിയതുകൊണ്ടുമാത്രം സാമൂഹ്യനീതി ഉണ്ടാകുകയില്ല. കൂടാതെ അവർക്ക് അടിസ്ഥാനജീവിത സാഹചര്യങ്ങളും അവസരങ്ങളും കൂടി ഉണ്ടാകണം എന്നാണ് സാമൂഹികനീതി ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. ഓരോ വ്യക്തിക്കും തന്റെ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കാനും അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കാനും കഴിയുക എന്നത് ആവശ്യമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, സാമൂഹികസമത്വം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ഭരണഘടന അയിത്താചരണം നിരോധിക്കുകയും താഴ്ന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനും ജോലി, ശുദ്ധജലം പോലെയുള്ള അടിസ്ഥാനാവശ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് അവസരമൊരുക്കുകയും ചെയ്തു. ഭൂപരിഷ്കരണം നടപ്പിലാക്കുകൊണ്ട് വിവിധസംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകൾ ഭൂമി പോലെയുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട വിഭവങ്ങളുടെ പുനർവിതരണ നടപടികൾ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്.

വിഭവങ്ങളും ജോലി, വിദ്യാഭ്യാസം മുതലായവയും എല്ലാവർക്കും പ്രാപ്യമാക്കുന്ന തരത്തിൽ എങ്ങനെ വിതരണം ഉറപ്പുവരുത്തും എന്ന കാര്യത്തിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് പലപ്പോഴും സമൂഹത്തിൽ തീവ്രവികാരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും അക്രമങ്ങൾക്ക് പ്രകോപനമാകുന്നതിനും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളുടെയും കുടുംബത്തിന്റെയും ഭാവി തന്നെ അത് അപകടത്തിലാക്കുമെന്ന് ജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യത്ത്

വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളിലും ഗവൺമെന്റ് ജോലികളിലും സംവരണ മേർപ്പെടുത്താനുള്ള ശുപാർശകൾ ഉയർത്തിയ അമർഷവും ആക്രമങ്ങളും നമ്മെ തന്നെ നാം ഓർമ്മിപ്പിച്ചാൽ മതി. രാഷ്ട്രീയസിദ്ധാന്തം പഠിക്കുന്നവർ എന്ന നിലയിൽ സാമൂഹികനീതി എന്ന തത്വത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെ പകുതയോടെ പരിശോധിക്കാൻ കഴിയണം. സമൂഹത്തിലെ അവശതയനുഭവിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളെ സഹായിക്കാനുള്ള പദ്ധതികളെ സാമൂഹികനീതിതത്വങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നീതീകരിക്കാൻ കഴിയുമോ? സുപ്രസിദ്ധ രാഷ്ട്രീയ ചിന്തകനായ ജോൺ റോൾസ് മുന്നോട്ടുവച്ച നീതിയുക്തവിതരണ സിദ്ധാന്തം അടുത്ത സെക്ഷനിൽ നാം ചർച്ച ചെയ്യും. ഒരു സമൂഹത്തിലെ ഏറ്റവും അവഗണിക്കപ്പെട്ടവർക്ക് സഹായം നൽകുന്നത് തീർച്ചയായും ന്യായീകരിക്കപ്പെടുമെന്ന് റോൾസ് വാദിച്ചു.

4.3 ജോൺ റാൾസിന്റെ നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള സിദ്ധാന്തം (JOHN RAWLS' THEORY OF JUSTICE)

ജനങ്ങളോട് അവർക്ക് ജീവിക്കാൻ ഇഷ്ടമുള്ള ഒരു സമൂഹം തെരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ, എല്ലാവരും തങ്ങളുടെ വ്യക്തിതാല്പര്യങ്ങൾ മാറ്റിവച്ച് സാമൂഹ്യനന്മക്കായി പ്രവർത്തിക്കും എന്ന് നമുക്ക് കരുതാനാവില്ല. പ്രത്യേകിച്ച് തങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾ കുട്ടികളുടെ ഭാവി ജീവിതത്തെയും അവരുടെ അവസരങ്ങളെയും ബാധിക്കാനിടയുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്ന പക്ഷമെങ്കിലും. എങ്ങനെയാവാലും രക്ഷകർത്താക്കൾ തങ്ങളുടെ മക്കൾക്ക് ഏറ്റവും നല്ലതു ലഭിക്കണമെന്ന് ചിന്തിക്കുകയും അതിനെ പിന്തുണക്കുകയും ചെയ്യും എന്നു നാം കരുതുന്നു. എന്നാൽ ഇത്തരം കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അടിത്തറ രൂപപ്പെടുത്തുകയില്ല. അപ്പോൾ നീതിയുക്തവും ന്യായവുമായ ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് നാം എത്തിച്ചേരുക?

ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം നൽകാൻ ജോൺ റോൾസ് ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. സമൂഹത്തെ എങ്ങനെ സംഘടിപ്പിക്കണം എന്ന വിഷയത്തിൽ തീരുമാനം എടുക്കേണ്ട ഒരു സാഹചര്യത്തിലാണ് നാം എന്നും, എന്നാൽ അത്തരം സമൂഹത്തിൽ എന്തു സഹനമാണ് ലഭിക്കുക എന്ന് അറിയാൻ കഴിയാത്തതുമായ ഒരു അവസ്ഥ സങ്കല്പിക്കുകയാണ് ശരിയായതും നീതിയുക്തവുമായ ഒരു ഭരണത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാനുള്ള ഒരേ ഒരു മാർഗ്ഗം എന്ന് അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു. അതായത്, ഏതു തരത്തിലുള്ള കുടുംബത്തിലാകും നാം ജനിക്കുക എന്ന കാര്യം നമുക്ക് അറിയില്ല. ഉയർന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ടതോ താഴ്ന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ടതോ ആയ കുടുംബത്തിലാണോ, പാവപ്പെട്ട കുടുംബത്തിലാണോ പണക്കാരുടെ കുടുംബത്തിലാണോ അതോ ഉന്നത കുടുംബത്തിലാണോ അവശതയനുഭവിക്കുന്ന കുടുംബത്തിലാണോ എന്തെന്നും നമുക്കറിയില്ല. ഈ നിലക്ക് ഭാവി സമൂഹത്തിൽ നാം ആരായിരിക്കുമെന്നോ, എന്തൊക്കെ അവസരങ്ങളാണ് നമുക്ക് ലഭി

ക്കുകയെന്നോ അറിയാൻ കഴിയില്ല എങ്കിൽ എല്ലാ അംഗങ്ങളോടും നീതി പുലർത്തുന്ന തരത്തിലുള്ള ചട്ടങ്ങളും ഘടനയുമുള്ള ഭാവിസമൂഹത്തെ പിന്തുണക്കുന്ന ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാനാണ് സാധ്യതയെന്ന് റോൾസ് വാദിക്കുന്നു.

അജ്ഞതയുടെ മൂടുപടത്തിലധിഷ്ഠിതമായ (veil of ignorance) ചിന്തയായാണ് റോൾസ് ഇതിനെ വിശദീകരിക്കുന്നത്. നിലവിലുള്ള സമൂഹത്തിൽ നമ്മുടെ സ്വന്തവും പദവിയും എന്തായിരിക്കുമെന്ന കാര്യത്തിൽ തികഞ്ഞ അജ്ഞത ഉള്ളതിനാൽ ഓരോ വ്യക്തിയും തീരുമാനമെടുക്കുക സാധാരണ ചെയ്യുന്നതു പോലെ അവരുടെ താൽപര്യത്തിനനുസരിച്ചായിരിക്കും. എന്നാൽ താൻ ആരാകുമെന്നോ, തനിക്ക് നേട്ടമാവുക എന്താണെന്നോ ആർക്കും അറിയാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ ഏറ്റവും മോശമായ അവസ്ഥയിൽ അകപ്പെട്ട ഒരാളുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നു കൊണ്ട് ഭാവിസമൂഹത്തെ എല്ലാവരും മനസ്സിൽ കാണും. പ്രത്യേകാവകാശങ്ങൾ ഉള്ള വിഭാഗത്തിൽ ജനിച്ചവർക്ക് അവിടെ പ്രത്യേകാവസരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ചിന്തിക്കാൻ അവരുടേതായ കാരണങ്ങൾ കണ്ടേക്കാം. എന്നാൽ അവസരങ്ങൾ വളരെ കുറഞ്ഞ പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിൽ ജനിക്കാനുള്ള ദൗർഭാഗ്യമാണ് അവർക്ക് ലഭിക്കുന്നതെങ്കിലോ? എന്താകും സിവിൽ അതുകൊണ്ട് സ്വന്തം കാര്യത്തിൽ താൽപര്യമുള്ള, അവനവനു വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആളുകൾ ദുർബ്ബലവിഭാഗങ്ങൾക്ക് യുക്തമായ അവസരങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന ചട്ടങ്ങളുള്ള സംഘടനാസംവിധാനത്തിനാകും ശ്രമിക്കുക. ഉന്നതവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഭാഗമല്ല എങ്കിലും എല്ലാവർക്കും പാർപ്പിടം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം മുതലായ പ്രധാനപ്പെട്ട വിഭവങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളാകും ഉണ്ടാകുക.

നമ്മുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ മാച്ച്ച്ചുകളഞ്ഞ് അജ്ഞതയുടെ മൂടുപടത്തിനുള്ളിലാണെന്ന് സങ്കല്പിക്കുക തീർച്ചയായും അത്ര എളുപ്പമല്ല. അതുപോലെ തന്നെ അപരിചിതരായ മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി സ്വന്തം സൗഭാഗ്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയോ പങ്കുവെയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുക എന്നതും പലർക്കും ദുഷ്കരമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ്

ത്യാഗത്തെ പൊതുവെ ധീരതയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി കാണുന്നത്. മനുഷ്യരുടെ ഇത്തരം പരിമിതികളും വീഴ്ചകളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അസാധാരണ പ്രവൃത്തികൾ ആവശ്യമില്ലാത്ത ഒരു ചട്ടക്കൂടിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുകയായിരിക്കും അഭികാമ്യം. അജ്ഞതയുടെ മൂടുപടം എന്ന അവസ്ഥയുടെ മേന്മ ജനങ്ങൾ അവരുടെ താല്പര്യത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുകയും തങ്ങൾക്ക് ഗുണകരമാകുന്ന വിധത്തിൽ ചിന്തിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നുമുള്ള പ്രതീക്ഷയാണ്. എങ്ങനെയായിരുന്നാലും, 'അജ്ഞതയുടെ മൂടുപടത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഒരു തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുമ്പോൾ, ഏറ്റവും മോശം സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നവരുടെ സ്ഥാനത്തുനിന്നുകൊണ്ട് ചിന്തിക്കുന്നതാണ് തങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്ക് നല്ലതെന്ന് ജനങ്ങൾ തിരിച്ചറിയും എന്നതാണ് ഇവിടെ പ്രസക്തമായ കാര്യം.

ന്യായമായ നിയമങ്ങളുടെയും നയങ്ങളുടേതുമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് നമ്മെ കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യത്തെ ചുവടുവെപ്പാണ് അജ്ഞതയുടെ മൂടുപടം ധരിക്കുന്നത്. യുക്തിപരമായി ചിന്തിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ഏറ്റവും മോശം തലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടുമാത്രമായിരിക്കില്ല കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുക. തങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന നയങ്ങൾ സമൂഹത്തിനൊട്ടാകെ ഗുണകരമാണ് എന്നുറപ്പു വരുത്താനും അവർ ശ്രമിക്കും. ഈ രണ്ടു കാര്യങ്ങളും ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുപോകേണ്ടതുണ്ട്. ഭാവിയിൽ സമൂഹത്തിൽ തന്റെ സ്ഥാനം എന്തായിരിക്കും എന്ന് ഒരുത്തർക്കും അറിയില്ല. ഏറ്റവും മോശം സാഹചര്യത്തിലാണ് താൻ ജനിക്കുന്നതെങ്കിൽ തന്റെ നില സുരക്ഷിതമാക്കാനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ തീർച്ചയായും ഉറപ്പുവരുത്താൻ ശ്രമിക്കും. ഭാവിസമൂഹത്തിൽ നല്ലനിലയിൽ കഴിയുന്ന കുടുംബത്തിലാണ് ജനിക്കുന്നതെങ്കിലോ? അതിനും സാധ്യതയുണ്ടല്ലോ? അതുകൊണ്ട് താൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന നയങ്ങൾ നല്ലരീതിയിൽ കഴിയുന്ന ജനങ്ങളെ ദുർബലരാക്കുന്നതല്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താനും അവർ ശ്രമിക്കും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ തങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും മൊത്തം സമൂഹത്തിന്റെയും നേട്ടം കണക്കിലെടുത്തുള്ളതും ഏതെങ്കിലും വിഭാഗത്തിന്റെ മാത്രം താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആയിരിക്കും. ഇത് പ്രബുദ്ധതയുടെയും ഉദാരതയുടെയും ഫലമല്ല മറിച്ച് നീതിയുക്തമായ പ്രവൃത്തിയുടെ ഫലമാണ്.

ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളും ബാധ്യതകളും എങ്ങനെ നീതിയുക്തമായും നിഷ്പക്ഷമായും വിതരണം ചെയ്യണമെന്നതിലേക്ക് നമ്മെ നയിക്കുന്നത് യുക്തി ചിന്തയാണ്. അല്ലാതെ ധാർമികതയല്ല എന്നതാണ് റോൾസിന്റെ വാദം. നമ്മെ സംബന്ധിച്ച് ഏറ്റവും നല്ലത് ഏതെന്ന് തീരുമാനിക്കുവാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്ക് തന്നെയാണ്. ധാർമികതയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളോ നിയമങ്ങളോ നമുക്ക് മുൻകൂട്ടി ലഭിക്കണമെന്നില്ല. ഈ വിശ്വാസമാണ് റോൾസിന്റെ സിദ്ധാന്തത്തെ പ്രധാനമുള്ളതാക്കുന്നത്. ഒപ്പംതന്നെ നീതിയുടെയും ന്യായത്തിന്റെയും പ്രശ്നത്തെ സമീപിക്കാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായും അത് മാറുന്നു.

4.4 സാമൂഹ്യനീതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള യത്നം (PURSUING SOCIAL JUSTICE)

സമൂഹത്തിൽ ചിലർക്ക് അളവറ്റ സമ്പത്തുണ്ട്. വസ്തുവകകളുണ്ട്, അധികാരമുണ്ട്. സമ്പത്തും അധികാരവുമുള്ള ഒരു ഉപരിവർഗവും ദരിദ്രരും, അധഃസ്ഥിതരും തമ്മിൽ അന്തരം നിലനിൽക്കുമ്പോൾ ഇവിടെ സാമൂഹ്യനീതിയില്ലെന്ന് നമുക്ക് നിസ്സംശയം പറയാം. നീതിയുണ്ടാകണമെങ്കിൽ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പൂർണ്ണസമത്വമോ ഒരുപോലെയുള്ള ജീവിതരീതിയോ ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ ധനികരും ദരിദ്രരും തമ്മിലുള്ള അന്തരം അധികമാണെങ്കിൽ, അവർ രണ്ടു ലോകങ്ങളിലാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്നു തോന്നിയാൽ, എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടാലും ദരിദ്രരുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ അത് നീതിനിഷ്ഠമല്ലാത്ത ഒരു സമൂഹമായി കണക്കാക്കപ്പെടും. മറ്റൊർമ്മത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, നീതിനിഷ്ഠമായ ഒരു സമൂഹം അടിസ്ഥാനപരമായ ജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും പ്രദാനം ചെയ്ത് ആരോഗ്യകരവും സുരക്ഷിതവുമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കണം. ഒപ്പം അവരുടെ കഴിവുകളെ വികസിപ്പിക്കുകയും അവർ തെരഞ്ഞെടുത്ത ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് തുല്യമായ അവസരങ്ങൾ നൽകുകയും വേണം.

നമുക്കിത് ചെയ്യാം

ഭക്ഷണം, ജലം, വരുമാനം, എന്നിങ്ങനെ ഉള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുവ്യക്തിക്ക് മിനിമം എത്രമാത്രം ലഭ്യമാക്കണം എന്ന കാര്യത്തിൽ വിവിധ ഗവൺമെന്റ് ഏജൻസികളും ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ വിവിധ ഏജൻസികളും ചില കണക്ക് കൂട്ടലുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ സ്കൂൾ ലൈബ്രറിയിലോ ഇന്റർനെറ്റിലോ ഈ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാണോ എന്ന് അന്വേഷിക്കുക.

എന്തെല്ലാമാണ് ജനങ്ങളുടെ ജീവിതാവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റാനുള്ള അടിസ്ഥാനാവശ്യങ്ങൾ എന്ന് നമുക്ക് എങ്ങനെ തീരുമാനിക്കാൻ കഴിയും? ഇത് കണക്കാക്കുന്നതിന് വിവിധ ഭരണകൂടങ്ങളും ലോകാരോഗ്യസംഘടന (WHO) പോലെയുള്ള അന്താരാഷ്ട്രസംഘടനകളും വിവിധരീതികളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, അഭിവൃദ്ധിക്ക് ആധാരമായ അടിസ്ഥാനകാര്യങ്ങളിൽ പൊതുവായ ചില യോജിപ്പുകളുണ്ട്. ആരോഗ്യം നിലനിർത്താനാവശ്യമായ പോഷകാഹാരം, പാർപ്പിടം, ശുദ്ധജലത്തിന്റെ വിതരണം, വിദ്യാഭ്യാസം, മിനിമം വേതനം, എന്നിവയാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട അടിസ്ഥാനഘടകങ്ങൾ. ഈ ആവശ്യങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുക എന്നത് ജനാധിപത്യഗവൺമെന്റുകളുടെ ചുമതലകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നായി കണക്കാക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും ഇന്ത്യപോലെ ദരിദ്രജനവിഭാഗങ്ങളുടെ എണ്ണം കൂടുതലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ നൽകുക എന്നത് ഗവൺമെന്റിന്റെ മേൽ അമിതഭാരമായേക്കാം.

ഒരു സമൂഹത്തിലെ പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങൾക്ക് മറ്റുവിഭാഗങ്ങളുമായി സമത്വം കൈവരിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രം സഹായിക്കേണ്ടതാണെന്ന കാര്യത്തിൽ എല്ലാവരും യോജിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ ലക്ഷ്യം നേടാനുള്ള ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ മാർഗ്ഗമേത് എന്ന കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം ഉയർന്നു വന്നേക്കാം. സമൂഹത്തിലെ ഉയർന്ന നിലയിലുള്ളവരെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കാത്ത

ആരാഹണക്രമത്തിൽ
ആദ്യവും
അവരോഹണക്രമത്തിൽ
വെറുപ്പും അലിഞ്ഞ്
ഇല്ലാതായി
രൂപപ്പെടുന്ന
കരുണാർദ്ര സമൂഹമാണ്
നീതിനിഷ്ഠമായ
സമൂഹം.

- ബി.ആർ. അംബേദ്കർ

വിധം ദുർബലരെ സഹായിക്കാൻ തുറന്ന മത്സരമല്ലേ നല്ലതെന്ന ഒരു സംവാദം നമ്മുടെ സമൂഹത്തിലും ലോകത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിലും ഇന്ന് നടക്കുന്നുണ്ട്. വേണ്ടി വന്നാൽ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വിഭവങ്ങളുടെ പുനർവിതരണത്തിലൂടെ പാവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനജീവിതസാഹചര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വവും ഗവൺമെന്റ് ഏറ്റെടുക്കുമോ എന്ന ചർച്ചയും നടക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യത്യസ്തസമീപനങ്ങളോട് യോജിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയവിഭാഗങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. നഗര-ഗ്രാമീണദുർബലവിഭാഗങ്ങളെ സഹായിക്കാനുള്ള വിവിധപദ്ധതികളുടെ ആപേക്ഷികനേട്ടങ്ങളെപ്പറ്റി അവർ ചർച്ചചെയ്യുന്നു. ഈ സംവാദം ഹ്രസ്വമായി നമുക്കിവിടെ പരിശോധിക്കാം.

സ്വതന്ത്രവിപണികളും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഇടപെടലും (Free Markets versus State Intervention)

സ്വത്തുവകകൾ കൈവശം വയ്ക്കാനും വില, കൂലി, ലാഭം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് മറ്റുള്ളവരുമായി ഉടമ്പടികളിലേർപ്പെടുവാനും സാധ്യമായിത്തോളം വ്യക്തികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് സ്വതന്ത്രവിപണിയെ പിന്താങ്ങുന്നവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പരമാവധി ലാഭം നേടുന്നതിനുവേണ്ടി പരസ്പരം മത്സരിക്കാൻ അവർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം. സ്വതന്ത്രവിപണി എന്നതിന്റെ ഏറ്റവും ലളിതമായ വിവരണം ഇതാണ്. വിപണി രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഇടപെടലിൽ നിന്നും മുക്തമാണെങ്കിൽ വിപണി ഇടപാടിന്റെ ആകെത്തുക സമൂഹത്തിൽ ലാഭത്തിന്റെയും കടമകളുടേയും നീതിയുക്തമായ വിതരണം ഉറപ്പുവരുത്തുമെന്ന് സ്വതന്ത്രവിപണിയെ പിന്താങ്ങുന്നവർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇവിടെ കഴിവും യോഗ്യതയുള്ളവർക്ക് അർഹിക്കുന്ന പ്രതിഫലവും കഴിവില്ലാത്തവർക്ക് കുറഞ്ഞ പ്രതിഫലവും ലഭിക്കും. കമ്പോളവിതരണത്തിന്റെ ഫലമെന്തായാലും അത് നീതിയുക്തമായിരിക്കുമെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു.

എങ്ങനെയായാലും സ്വതന്ത്രവിപണിയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നവരെല്ലാവരും യാതൊരു നിയന്ത്രണങ്ങളുമില്ലാത്ത വിപണിയെ പിന്തുണയ്ക്കുകയില്ല. ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾ അംഗീകരിക്കാൻ ഇപ്പോൾ പലരും തയ്യാറാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, സമത്വ ധിഷ്ഠിതമായ മത്സരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിന് രാഷ്ട്രത്തിന് നടപടികൾ കൈകൊള്ളാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ജനങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാനജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയവപോലുള്ള സേവനമേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ വിപണിയെ അനുവദിക്കണമെന്ന് അവർ ശക്തമായി വാദിക്കുന്നു. മറ്റൊരു തരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളെ ഇത്തരം സേവനമേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ഒപ്പം ജനങ്ങൾക്ക് ഇവ വാങ്ങിയെടുക്കാനുള്ള ശാക്തീകരണനയങ്ങൾ രാഷ്ട്രം രൂപീകരിക്കുകയും വേണമെന്ന് അവർ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മത്സരത്തിലേർപ്പെടാൻ കഴിയാത്ത ദുർബലവിഭാഗങ്ങളായ വൃദ്ധർ, രോഗികൾ മുതലായവർക്ക് രാഷ്ട്രം പ്രത്യേകം സഹായം നൽകുകയും വേണം. മാത്രമല്ല, വ്യക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരം ബലപ്രയോഗത്തിൽ നിന്നും മറ്റു പ്രതിബന്ധങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തമാക്കുന്നതിന് നിയമങ്ങളും നിയന്ത്രണങ്ങളും നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. നീതിയുക്തവും ന്യായവുമായ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്വതന്ത്രവിപണിയാണെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു. വിപണി ജാതിമതവ്യത്യാസങ്ങളെ ശ്രദ്ധിക്കുകയോ, സ്ത്രീപുരുഷഭേദത്തെ കണക്കിലെടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. ഇത് നിഷ്പക്ഷവും വ്യക്തികളുടെ വൈദഗ്ധ്യത്തെയും കഴിവിനെയും അംഗീകരിക്കുന്നതുമാണ്. നിങ്ങൾക്ക് മികവുണ്ടെങ്കിൽ ഇവിടെ മറ്റൊന്നും ഒരു ഘടകമല്ല.

തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള ധാരാളം അവസരം നമുക്ക് നൽകുന്നു എന്നതാണ് കമ്പോളവിതരണത്തിന് അനുകൂലമായി ഉയർത്തുന്ന പ്രധാനവാദങ്ങളിലൊന്ന്. കമ്പോള വ്യവസ്ഥയിൽ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള ധാരാളം അവസരങ്ങളുണ്ട് എന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. പണം നൽകാൻ മാർഗമുണ്ടെങ്കിൽ കഴിക്കാനുള്ള അരിയും പോകാനുദേശിക്കുന്ന സ്കൂളും തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയും. എന്നാൽ, അടിസ്ഥാനപരമായ ചില സാധനങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും കാര്യത്തിൽ നിലവാരമുള്ള സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും ജനങ്ങൾക്ക് വാങ്ങാൻ കഴിയുന്നതരത്തിൽ കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ ലഭിക്കുക എന്നതാണ് പ്രധാനം. ഒരു വിപണി ലാഭകരമല്ലെന്നുണ്ടാൽ സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ ആ വിപണിയിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല. അല്ലെങ്കിൽ നിലവാരം കുറഞ്ഞതും മോശമായതുമായ സാധനങ്ങളാകും നൽകുക. വിദ്യാഭ്യാസപ്രദേശങ്ങളിൽ സ്വകാര്യ സ്കൂളുകൾ വിരളമായിരിക്കുന്നതിന്റെയും ഉള്ളവ മോശം നിലവാരം പുലർത്തുന്നതിന്റെയും കാരണമിതാണ്. ആരോഗ്യപരിരക്ഷ, പാർപ്പിടം തുടങ്ങിയവയുടെ കാര്യത്തിലും സവിതി വിഭിന്നമല്ല. ഇത്തരം സാഹചര്യത്തിൽ ഇടപെടാൻ ഗവൺമെന്റ് തീർച്ചയായും മുന്നോട്ട് വരേണ്ടതുണ്ട്.

സ്വതന്ത്രവിപണിയും സ്വകാര്യസംരംഭകരും നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ നൽകുന്ന സേവനങ്ങളെക്കാൾ മികച്ചതായിരിക്കുമെന്നാണ് സ്വതന്ത്രവിപണിയെ അനുകൂലിക്കുന്നവരുടെ മറ്റൊരു പ്രധാനവാദം. എന്നാൽ, അത്തരം സേവനങ്ങൾക്ക് നൽകേണ്ടിവരുന്ന ചെലവ് പാവങ്ങൾക്ക് താങ്ങാനാകുന്നതിനും അപ്പുറമാണ്. സ്വകാര്യ ബിസിനസുകൾ ലാഭം കൂടുതൽ ലഭിക്കാൻ ഇടയുള്ളതിടത്ത് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. ഇത് കാലക്രമേണ കരുത്തും സമ്പത്തും അധികാരവുമുള്ളവരുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ച് വിപണി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് കാരണമാകും. താരതമ്യേന ദുർബലരും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്നവരുമായവർക്ക് അവസരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുപകരം നിഷേധിക്കുകയാകും ഇത് ചെയ്യുന്നത്.

ഈ സംവാദത്തിൽ ഇരുഭാഗത്തിനും ധാരാളം വാദഗതികൾ നിരന്തരമുണ്ടാകും. എന്നാൽ മിക്കപ്പോഴും സ്വതന്ത്രവിപണി സമൂഹത്തിലെ ഉപരിവർഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രവണത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും അതുവഴി നീതിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് രാഷ്ട്രം ഇടപെടണം എന്ന വാദഗതി മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്നത്.

ഒരു ജനാധിപത്യസമൂഹത്തിൽ നീതി, വിതരണം എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ അനിവാര്യവും ആരോഗ്യകരവുമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇത് വ്യത്യസ്താഭിപ്രായങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതിനും നമ്മുടെ വീക്ഷണങ്ങളെ യുക്തിസഹമായി പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. അത്തരം അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളെ സംവാദത്തിലൂടെ അനൂരണ്ജിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് രാഷ്ട്രീയം എന്നു പറയുന്നത്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തും സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ നിരവധി അസമത്വങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു. അവയെ കുറച്ചു കൊണ്ടുവരുന്നതിന് ഇനിയും ധാരാളം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. നീതിയുടെ വ്യത്യസ്ത തത്വങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനം അതിലൂടെപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യാനും നീതി കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഏറ്റവും നല്ല മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ധാരണയിലെത്താനും നമ്മെ സഹായിക്കും.

നീതി എന്നതു കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത് ചെയ്യുന്നത് ശരിയാണോ, ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് തെറ്റാണോ എന്നത് മാത്രമല്ല, മറിച്ച് ഒരു വ്യക്തിക്ക് തന്റെ ധർമ്മികാവകാശമായി മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്ന് അവകാശപ്പെടാനാവുന്നതാണ്.

ജെ.എസ്. മിർ

അഭ്യാസം

1. ഒരോ വ്യക്തിക്കും അർഹമായത് നൽകുക എന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്? ഒരോരുത്തർക്കും അവർക്ക് അർഹമായത് എന്തെന്ന സങ്കല്പത്തിൽ കാലാന്തരത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് മാറ്റം സംഭവിച്ചത്?
2. ഈ അധ്യായത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്ന നീതിയുടെ മൂന്ന് തത്വങ്ങളെ പറ്റി ചുരുക്കി എഴുതുക. ഓരോന്നും ഉദാഹരണ സഹിതം വിശദമാക്കുക.
3. ജനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകാവശ്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുക എന്ന തത്വം എല്ലാവരെയും തുല്യമായി പരിഗണിക്കുക എന്ന തത്വത്തിന് എതിരാണ് രാണോ?
4. നീതിയുക്തവും ഉചിതവുമായ വിതരണത്തെ യുക്തിപരമായി സാധ്യമാക്കുന്നതിന് 'അജ്ഞാതയുടെ മൂടുപടം' എന്ന ആശയത്തെ ജോൺ റോൾസ് എങ്ങനെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു?
5. ആരോഗ്യക്കുറവും ക്രിയാത്മകവുമായ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിന് ജനങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാനപരമായി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടത് എന്തെല്ലാമാണെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്? എല്ലാവർക്കും അടിസ്ഥാനാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് ഗവൺമെന്റിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്.
6. താഴെപ്പറയുന്ന ഏതൊക്കെ വാദഗതികളാണ് എല്ലാ പൗരന്മാരുടെയും ജീവിതത്തിന് വേണ്ടുന്ന അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ന്യായീകരിക്കുന്നത്?
 - (a) പാവങ്ങൾക്കും ആവശ്യക്കാർക്കും സൗജന്യസേവനങ്ങൾ നൽകുക എന്നതിനെ ധർമ്മത്തിലധിഷ്ഠിതമായ പ്രവൃത്തിയായി ന്യായീകരിക്കാൻ കഴിയും.
 - (b) ചില ആളുകൾ സ്വാഭാവികമായും മടിയന്മാരാണ് അവരോട് നാം കരുണയുള്ളവരായിരിക്കണം
 - (c) എല്ലാവർക്കും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളും ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്നത് മനുഷ്യാവകാശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുന്നതിന്റെയും പങ്കുവയ്ക്കപ്പെടുന്ന മാനുഷികതയുടേയും അംഗീകാരമാണ്.